

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความรู้สึกรักเชิงปรีภูมิและการคิดทางเรขาคณิต เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แนวการสอนของแวน ฮีลี ร่วมกับโปรแกรมจิโอเมตริกส์เก้ตชแพด ซึ่งวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย
- 3.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 33 คน ซึ่งเป็นนักเรียนหนึ่งในนักเรียนทั้งหมด 3 ห้องเรียน ที่ผู้วิจัยรับผิดชอบในการสอนโดยตรง

3.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ โดยใช้แนวการสอนของแวน ฮีลี ร่วมกับโปรแกรมจิโอเมตริกส์เก้ตชแพดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน

2) บทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกส์เก้ตชแพด เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ จำนวน 10 เรื่อง

3) แบบวัดความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ จำนวน 25 ข้อ

4) แบบวัดวัดการคิดทางเรขาคณิต เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ เป็นข้อสอบแบบเขียนแสดงแนวคิด จำนวน 8 ข้อ

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนของแวน ฮีลี ร่วมกับโปรแกรมจิโอเมตริกส์เก็ทชแพด โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1) ศึกษาหลักสูตร รายละเอียดของเนื้อหาวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล การแบ่งเนื้อหากับเวลาที่ใช้สอน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อออกแบบหน่วยการเรียนรู้

1.2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิและการคิดทางเรขาคณิต เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

1.3) ศึกษากรอบแนวคิดการวัดระดับการคิดทางเรขาคณิตและการวัดความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิ เพื่อออกแบบใบกิจกรรมและใบงานในการประเมินการคิดทางเรขาคณิตและการประเมินความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิ

1.4) ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ ดังตารางที่ 3.1

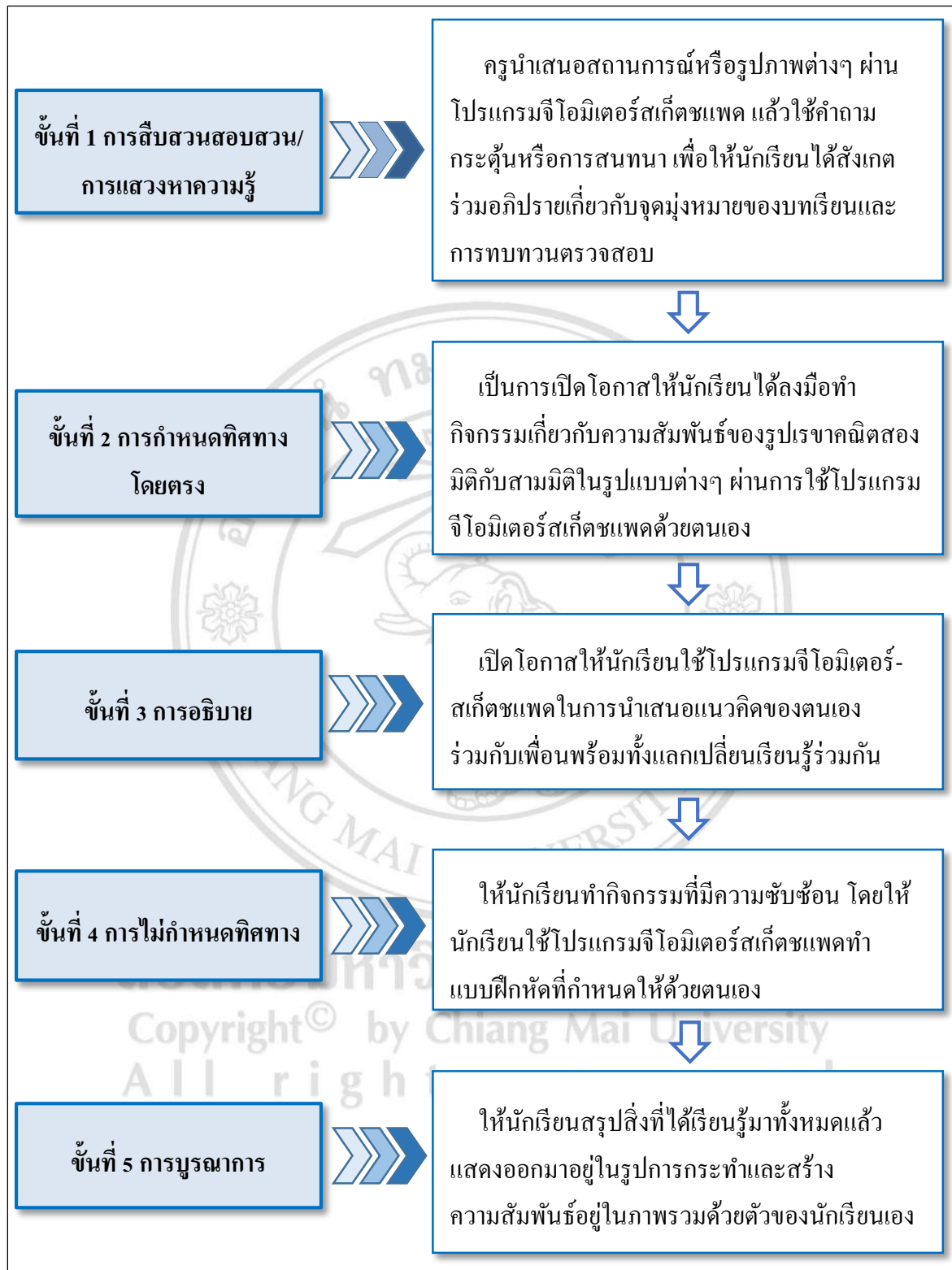
ตารางที่ 3.1 แสดงการกำหนดหน่วยการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิและการคิดทางเรขาคณิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เวลา (คาบ)
1	ภาพของรูปเรขาคณิตสามมิติ	1.ภาพของรูปเรขาคณิตสามมิติ	1
		2.การเขียนภาพของรูปเรขาคณิตสามมิติ	1
2	รูปคลี่ของรูปเรขาคณิตสามมิติ	3. รูปคลี่ของรูปเรขาคณิตสามมิติ	1
		4. การเขียนรูปคลี่ของรูปเรขาคณิตสามมิติ	1

ตารางที่ 3.1(ต่อ) แสดงการกำหนดหน่วยการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความรู้สึกรักเชิงปริภูมิและการคิดทางเรขาคณิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เวลา (คาบ)
3	หน้าตัดของรูปเรขาคณิตสามมิติ	5. หน้าตัดของรูปเรขาคณิตสามมิติ	1
4	ภาพที่ได้จากการมองทางด้านหน้า ด้านข้าง และด้านบนของรูปเรขาคณิตสามมิติ	6. การมองภาพที่ได้จากการมองด้านหน้า ด้านข้าง และด้านบนของรูปเรขาคณิตสามมิติ	1
		7. การเขียนภาพที่ได้จากการมองด้านหน้า ด้านข้าง และด้านบนของรูปเรขาคณิตสามมิติ	1
		8. รูปเรขาคณิตที่ได้จากภาพของการมองด้านหน้า ด้านข้าง และด้านบนของรูปเรขาคณิตสามมิติ	1
5	รูปเรขาคณิตที่ประกอบขึ้นจากลูกบาศก์	9. การระบุจำนวนลูกบาศก์ของรูปเรขาคณิตที่ประกอบขึ้นจากลูกบาศก์	1
		10. การเขียนรูปเรขาคณิตที่ประกอบขึ้นจากลูกบาศก์ จากภาพการมองด้านหน้า ด้านข้างและด้านบน	1
รวม			10

1.5) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แนวการสอนของแวน ฮีลี ร่วมกับโปรแกรมจีโอ-มิเตอร์สเก็ทแพด ซึ่งแต่ละแผนประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ใบกิจกรรม ใบงาน บันทึกหลังสอน จำนวน 10 แผน โดยดำเนินการสอนตาม 5 ขั้นตอนของแวน ฮีลี ควบคู่กับการใช้โปรแกรมจีโอมิเตอร์สเก็ทแพด ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ภาพแผนผังแสดงการจัดการเรียนรู้เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและ
สามมิติ ตาม 5 ขั้นตอนของแวน อีลี ควบคู่กับการใช้โปรแกรมจิโอมิเตอร์สเก็ตช์แพด

1.6) สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ดูในภาคผนวก ข หน้า 87) โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินความเหมาะสมของแผนจัดการเรียนรู้ ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 เกณฑ์การประเมินความเหมาะสมของแผนจัดการเรียนรู้

ระดับคะแนน	ความหมาย
5	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	มีความเหมาะสมมาก
3	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	มีความเหมาะสมน้อย
1	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

และเมื่อนำผลการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ย สามารถแปลความหมายความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังตารางที่ 3.3 (ศศิธร แม้นสงวน, 2555 : หน้า 299)

ตารางที่ 3.3 การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของการประเมินความเหมาะสมของแผนจัดการเรียนรู้

ค่าเฉลี่ย	แปลความ
4.51 - 5.00	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีความเหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	มีความเหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	มีความเหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

1.7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (รายนามผู้เชี่ยวชาญดูในภาคผนวก ก หน้า 84) ทำการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งปรากฏผล ดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ค่าความเหมาะสม	แปลความ
1	4.96	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด
2	4.93	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด
3	4.93	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	4.96	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด
5	4.96	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด
6	4.98	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด
7	5	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด
8	5	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด
9	5	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด
10	5	แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด

โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะและผู้วิจัยได้ทำการแก้ไข ดังนี้

ข้อเสนอแนะประเด็นที่ 1 : ในกิจกรรมการเรียนการสอน หัวข้อที่ 3 (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) ควรสอดแทรกสื่อ GSP ที่เป็นรูปเรขาคณิตสามมิติที่สามารถหมุนให้นักเรียนดูด้านแต่ละด้านได้

การปรับปรุง : เพิ่มสื่อ GSP ที่เป็นรูปเรขาคณิตสามมิติที่สามารถหมุนให้นักเรียนดูได้ทุกด้าน

ข้อเสนอแนะประเด็นที่ 2 : ตรวจสอบการพิมพ์ เช่น การแรเงาเขียนเป็นการแรเงา

การปรับปรุง : ตรวจสอบและแก้ไขการพิมพ์ให้ถูกต้องทุกแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะประเด็นที่ 3 : ควรเพิ่มการ Print screen หน้าจอของสื่อ GSP ใส่ในแผนการจัดการเรียนรู้ด้วย

การปรับปรุง : ไม่มีการแก้ไข เนื่องจากภาพหน้าจอของสื่อ GSP ที่ Print screen ไปแล้วนั้นมีความครอบคลุมและมีมากเพียงพอต่อการใช้งาน

ข้อเสนอแนะประเด็นที่ 4 : ควรระบุเวลาในการทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนในการสอนด้วยว่าใช้เวลานานเท่าไร

การปรับปรุง : ระบุระยะเวลาในการทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนในการสอนทุกแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะประเด็นที่ 5 : การประเมินด้านคุณลักษณะ ประเมิน 2 หัวข้อ ถ้าทำได้จริงจะดีมาก แต่ถ้าเวลาไม่พอควรประเมินแผนละ 1 หัวข้อพอ

การปรับปรุง : ทำการประเมิน 2 หัวข้อดังเดิม

1.8) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และเตรียมนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย (ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ในภาคผนวก ข หน้า 92)

2) การสร้างบทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกซ์สเกetchแพด เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ เพื่อนำไปใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1) ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ และเอกสารการจัดการเรียนรู้โดยใช้โปรแกรมจิโอเมตริกซ์สเกetchแพด กำหนดกิจกรรมและเนื้อหาที่จะนำมาสร้างเป็นบทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกซ์สเกetchแพด ซึ่งกิจกรรมและเนื้อหาจะต้องมีความสอดคล้องกับแนวการสอนของแวน ฮิลล์ และส่งเสริมความรู้สึกรักเชิงปฏิมและการคิดทางเรขาคณิต โดยเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองผ่านบทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกซ์สเกetchแพด

2.2) สร้างบทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกซ์สเกetchแพดตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย บทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกซ์สเกetchแพดสำหรับครูและสำหรับนักเรียน โดยบทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกซ์สเกetchแพดสำหรับครูจะเป็นบทเรียนที่มีการกำหนดเนื้อหาและขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอน ส่วนบทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกซ์สเกetchแพดสำหรับนักเรียนจะบทเรียนที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมและได้ค้นพบแนวคิดต่างๆด้วยตนเอง ซึ่งรายละเอียดของบทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกซ์สเกetchแพดสำหรับครูและสำหรับนักเรียน แสดงดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 แสดงรายละเอียดของบทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกซ์สเกetchแพดสำหรับครูและสำหรับนักเรียนที่ใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ไฟล์บทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกซ์สเกetchแพดสำหรับครู	ไฟล์บทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกซ์สเกetchแพดสำหรับนักเรียน
1	1	ชื่อไฟล์ : ภาพของรูปเรขาคณิตสามมิติ_ครู.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการเขียนภาพของรูปเรขาคณิตสามมิติ รวมถึงสรุปหลักการเขียนภาพของรูปเรขาคณิตสามมิติ เกลยกิจกรรม เกลยใบงาน และสรุปบทเรียน	ชื่อไฟล์ : ภาพของรูปเรขาคณิตสามมิติ_นักเรียน.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการเขียนภาพของรูปเรขาคณิตสามมิติ โดยนักเรียนจะได้เรียนรู้หลักการเขียนภาพของรูปเรขาคณิตสามมิติจากการสังเกต ตัวอย่าง การทำกิจกรรมและใบงานด้วยตนเอง

ตารางที่ 3.5 (ต่อ) แสดงรายละเอียดของบทเรียนในโปรแกรมจิโอมิเตอร์สเก็ทแพดสำหรับครูและ
สำหรับนักเรียนที่ใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการ เรียนรู้ที่	แผนการจัด การเรียนรู้ที่	ไฟล์บทเรียนในโปรแกรม จิโอมิเตอร์สเก็ทแพดสำหรับครู	ไฟล์บทเรียนในโปรแกรม จิโอมิเตอร์สเก็ทแพดสำหรับนักเรียน
1	2	ชื่อไฟล์ : การเขียนภาพของรูป เรขาคณิตสามมิติ_ครู.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการ เขียนภาพของรูปเรขาคณิต สามมิติ รวมถึงเฉลยกิจกรรม เฉลยใบงาน และสรุปบทเรียน	ชื่อไฟล์ : การเขียนภาพของรูป เรขาคณิตสามมิติ_นักเรียน.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการ เขียนภาพของรูปเรขาคณิตสามมิติ โดย นักเรียนจะได้ลงมือเขียนภาพของรูป เรขาคณิตสามมิติ บอกหลักการเขียน ภาพของรูปเรขาคณิตสามมิติจากการทำ กิจกรรมและใบงานด้วยตนเอง
2	3	ชื่อไฟล์ : รูปคลี่ของรูปเรขาคณิต สามมิติ_ครู.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการ คลี่ของรูปเรขาคณิตสามมิติ และรูปคลี่ของรูปเรขาคณิตสาม มิติที่ได้ รวมถึงเฉลยกิจกรรม เฉลยใบงาน และสรุปบทเรียน	ชื่อไฟล์ : รูปคลี่ของรูปเรขาคณิตสาม มิติ_นักเรียน.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเนื้อหา เกี่ยวกับ การคลี่ของรูปเรขาคณิตสาม มิติและรูปคลี่ของรูปเรขาคณิตสามมิติที่ ได้ โดยนักเรียนจะได้เรียนรู้การเขียน รูปคลี่ของรูปเรขาคณิตสามมิติผ่านการ สังเกตตัวอย่าง การทำกิจกรรมและ ใบงานด้วยตนเอง
	4	ชื่อไฟล์ : การเขียนรูปคลี่ของรูป เรขาคณิตสามมิติ_ครู.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการ เขียนรูปคลี่ของรูปเรขาคณิต สามมิติที่ได้และการเขียนรูป เรขาคณิตสามมิติจากรูปคลี่ที่ กำหนดให้ รวมถึงเฉลยกิจกรรม เฉลยใบงาน และสรุปบทเรียน	ชื่อไฟล์ : การเขียนรูปคลี่ของรูป เรขาคณิตสามมิติ_นักเรียน.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียน รูปคลี่ของรูปเรขาคณิตสามมิติและการ เขียนรูปเรขาคณิตสามมิติจากรูปคลี่ โดยนักเรียนจะได้ลงมือเขียนรูปคลี่ของ รูปเรขาคณิตสามมิติ และเขียนรูป เรขาคณิตสามมิติจากรูปคลี่ผ่านการทำ กิจกรรมและใบงานด้วยตนเอง

ตารางที่ 3.5 (ต่อ) แสดงรายละเอียดของบทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกซ์แพดสำหรับครูและ
สำหรับนักเรียนที่ใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการ เรียนรู้ที่	แผนการจัด การเรียนรู้ที่	ไฟล์บทเรียนในโปรแกรม จิโอเมตริกซ์แพดสำหรับครู	ไฟล์บทเรียนในโปรแกรม จิโอเมตริกซ์แพดสำหรับนักเรียน
3	5	ชื่อไฟล์ : หน้าตัดของรูป เรขาคณิตสามมิติ_ครู.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ระนาบตัดรูปเรขาคณิต สามมิติในทิศทางต่าง ๆ รวมถึง เฉลยกิจกรรม เฉลยใบงาน และ สรุปบทเรียน	ชื่อไฟล์ : หน้าตัดของรูปเรขาคณิตสาม มิติ_นักเรียน.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ ระนาบตัดรูปเรขาคณิตสามมิติใน ทิศทางต่าง ๆ โดยนักเรียนจะได้เรียนรู้ ผ่านการสังเกตตัวอย่าง การทำกิจกรรม และ ใบงานด้วยตนเอง
4	6	ชื่อไฟล์ : การมองรูปเรขาคณิต สามมิติ_ครู.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการ มองด้านหน้า ด้านข้างและ ด้านบน ของรูปเรขาคณิตสามมิติ สรุปหลักการต่างๆ รวมถึงเฉลย กิจกรรม เฉลยใบงาน และสรุป บทเรียน	ชื่อไฟล์ : การมองรูปเรขาคณิตสามมิติ_ นักเรียน.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการมอง ด้านหน้า ด้านข้างและด้านบน ของรูป เรขาคณิตสามมิติ ซึ่งนักเรียนจะได้ เรียนรู้หลักมองรูปเรขาคณิตสามมิติ ผ่านการสังเกตตัวอย่าง การทำกิจกรรม และ ใบงานด้วยตนเอง
	7	ชื่อไฟล์ : การเขียนภาพเพื่อ แสดงลักษณะของรูปเรขาคณิต สามมิติ_ครู.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการ เขียนภาพสองมิติที่ได้จาก การมองด้านหน้า ด้านข้างและ ด้านบน ของรูปเรขาคณิตสามมิติ รวมถึงเฉลยกิจกรรม เฉลยใบ งาน และสรุปบทเรียน	ชื่อไฟล์ : การเขียนภาพเพื่อแสดง ลักษณะของรูปเรขาคณิตสามมิติ_ นักเรียน.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการ เขียนภาพสองมิติที่ได้จากการมอง ด้านหน้า ด้านข้างและด้านบน ของรูป เรขาคณิตสามมิติ ซึ่งนักเรียนจะได้ เรียนรู้ผ่านการลงมือทำกิจกรรม และ ใบงานด้วยตนเอง

ตารางที่ 3.5 (ต่อ) แสดงรายละเอียดของบทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกส์เก็ซแพดสำหรับครูและ
สำหรับนักเรียนที่ใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการ เรียนรู้ที่	แผนการจัด การเรียนรู้ที่	ไฟล์บทเรียนในโปรแกรม จิโอเมตริกส์เก็ซแพดสำหรับครู	ไฟล์บทเรียนในโปรแกรม จิโอเมตริกส์เก็ซแพดสำหรับนักเรียน
4	8	ชื่อไฟล์ : การเขียนรูปเรขาคณิต สามมิติจากภาพด้านหน้า ด้านข้างและด้านบน_ครู.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการ การเขียนรูปเรขาคณิตสามมิติ จากภาพที่ได้จากการมอง ด้านหน้า ด้านข้างและด้านบนที่ กำหนดให้ รวมถึงเฉลยกิจกรรม เฉลยใบงาน และสรุปบทเรียน	ชื่อไฟล์ : การเขียนรูปเรขาคณิตสามมิติ จากภาพด้านหน้า ด้านข้างและด้านบน_ นักเรียน.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการ เขียนรูปเรขาคณิตสามมิติจากภาพที่ได้ จากการมองด้านหน้า ด้านข้างและ ด้านบนที่กำหนดให้ ซึ่งนักเรียนจะได้ เรียนรู้ผ่านการลงมือทำกิจกรรมและใบ งานด้วยตนเอง
5	9	ชื่อไฟล์ : การเขียนภาพเพื่อ แสดงลักษณะของรูปเรขาคณิตที่ ประกอบขึ้นจากลูกบาศก์_ครู. gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการ การเขียนภาพสองมิติที่ได้จาก การมองด้านหน้า ด้านข้างและ ด้านบน ของรูปเรขาคณิตที่ ประกอบขึ้นจากลูกบาศก์ พร้อม ทั้งระบุจำนวนลูกบาศก์ที่ ซ้อนทับกัน รวมถึงเฉลยกิจกรรม เฉลยใบงาน และสรุปบทเรียน	ชื่อไฟล์ : การเขียนภาพเพื่อแสดง ลักษณะของรูปเรขาคณิตที่ประกอบขึ้น จากลูกบาศก์_นักเรียน.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการ เขียนภาพสองมิติที่ได้จากการมอง ด้านหน้า ด้านข้างและด้านบน ของรูป เรขาคณิตที่ประกอบขึ้นจากลูกบาศก์ พร้อมทั้งระบุจำนวนลูกบาศก์ที่ ซ้อนทับกัน ซึ่งนักเรียนจะได้เรียนรู้ผ่าน การลงมือทำกิจกรรม และ ใบงานด้วย ตนเอง

ตารางที่ 3.5 (ต่อ) แสดงรายละเอียดของบทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกส์เก็ซแพดสำหรับครูและสำหรับนักเรียนที่ใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ไฟล์บทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกส์เก็ซแพดสำหรับครู	ไฟล์บทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกส์เก็ซแพดสำหรับนักเรียน
5	10	ชื่อไฟล์ : การเขียนรูปเรขาคณิตที่ประกอบขึ้นจากลูกบาศก์จากภาพด้านต่างๆ_ครู.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนรูปเรขาคณิตที่ประกอบขึ้นจากลูกบาศก์จากภาพที่ได้จากการมองด้านหน้า ด้านข้าง และด้านบนที่กำหนดให้ รวมถึงเฉลยกิจกรรม เฉลยใบงาน และสรุปบทเรียน	ชื่อไฟล์ : การเขียนรูปเรขาคณิตที่ประกอบขึ้นจากลูกบาศก์จากภาพด้านต่างๆ_นักเรียน.gsp เป็นไฟล์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนรูปเรขาคณิตที่ประกอบขึ้นจากลูกบาศก์จากภาพที่ได้จากการมองด้านหน้า ด้านข้างและด้านบนที่กำหนดให้ ซึ่งนักเรียนจะได้เรียนรู้ผ่านการลงมือทำกิจกรรมและใบงานด้วยตนเอง
รวม		10	10
รวมทั้งหมด		20	

2.3) สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้ ซึ่งจะให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของเนื้อหา ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ รวมไปถึงขนาดและสีของตัวอักษร ภาพและการเคลื่อนไหวที่ใช้ในการนำเสนอ (ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้ คู่มือภาคผนวก ข หน้า 90) โดยใช้เกณฑ์การประเมินความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ในตารางที่ 3.2 และใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของการประเมินความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้ดังกล่าว โดยใช้เกณฑ์เดียวกับการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแผนการจัดการเรียนรู้ ในตารางที่ 3.3

2.4) นำบทเรียนในโปรแกรมจิโอเมตริกส์เก็ซแพด ที่สร้างขึ้นทั้งหมดไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมที่ตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ท่าน ทำการประเมินความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้ ซึ่งปรากฏผล ดังตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 ผลการประเมินสื่อการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ

สื่อการเรียนรู้ใน แผนการจัดการเรียนรู้ที่	ค่าความเหมาะสม	แปลความ
1	4.82	มีความเหมาะสมมากที่สุด
2	4.88	มีความเหมาะสมมากที่สุด
3	4.94	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	4.88	มีความเหมาะสมมากที่สุด
5	4.96	มีความเหมาะสมมากที่สุด
6	5	มีความเหมาะสมมากที่สุด
7	5	มีความเหมาะสมมากที่สุด
8	5	มีความเหมาะสมมากที่สุด
9	5	มีความเหมาะสมมากที่สุด
10	4.94	มีความเหมาะสมมากที่สุด

โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะประเด็นที่ 1 : ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ควรสร้างสื่อสามมิติ ที่สามารถหมุน
เพื่อให้นักเรียนดูทีละด้าน

การปรับปรุง : เพิ่มรูปเรขาคณิตสามมิติที่สามารถหมุนให้นักเรียนดูได้ทุกด้าน

ข้อเสนอแนะประเด็นที่ 2 : หน้าจอกิจกรรมที่ 5.1 ควรมีคำสั่งให้เหมือนกับใบกิจกรรม

การปรับปรุง : เพิ่มคำสั่งในกิจกรรมที่ 5.1 และตรวจสอบคำสั่งในกิจกรรมอื่นๆให้เหมือนกับ
ในใบกิจกรรม

2.5) นำบทเรียนในโปรแกรมจีโอเมตริกส์เก็ตชแพด มาปรับปรุงแก้ไขตาม
คำแนะนำของและเตรียมนำไปใช้ควบคู่แผนการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย (ตัวอย่าง
บทเรียนในโปรแกรมจีโอเมตริกส์เก็ตชแพดสำหรับครูและนักเรียนดูในภาคผนวก ข หน้า 109)

3) การสร้างแบบวัดความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิต
สองมิติและสามมิติ ดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1) ศึกษาเนื้อหา วิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกเชิง
ปริภูมิในแต่ละด้าน ศึกษาวิธีการสร้างข้อสอบวัดความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิ และทำการวิเคราะห์หลักสูตร
เพื่อกำหนดข้อสอบให้มีความครอบคลุมความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิทั้ง 4 ด้าน โดยกำหนดเนื้อหาและจำนวน
ข้อสอบที่สอดคล้องกับความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิในแต่ละด้าน ดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 แสดงเนื้อหาและจำนวนข้อสอบที่สอดคล้องกับความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิในแต่ละด้าน

ความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิ	จำนวนข้อสอบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้				
	หน่วย ที่ 1	หน่วย ที่ 2	หน่วย ที่ 3	หน่วย ที่ 4	หน่วย ที่ 5
ด้านความคงตัวในการรับรู้รูปร่างหรือขนาด	5	-	-	-	-
ด้านความทรงจำเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เห็น	2	-	-	-	-
ด้านการรับรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆในปริภูมิ	-	4	4	3	3
ด้านการรับรู้เกี่ยวกับตำแหน่งในปริภูมิ	-	-	-	6	3
รวม	7	4	4	9	6
รวมทั้งหมด	30				

3.2) สร้างข้อสอบวัดความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิ แบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ โดยเกณฑ์การให้คะแนน คือ คำตอบถูกต้องได้ 1 คะแนนและคำตอบผิดได้ 0 คะแนน

3.3) นำแบบทดสอบที่ได้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC : Index of congruence) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบกับความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิในแต่ละด้านซึ่งมีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำว่าข้อสอบควรมีการระบุทิศการมองด้านหน้า ด้านข้างและด้านบน หรือด้านใดด้านหนึ่งมาให้นักเรียนเพื่อนำไปใช้กับข้อสอบจำนวน 9 ข้อ และตัวเลือกของข้อสอบจำนวน 2 ข้อ ควรจะใช้ภาพที่มีความสอดคล้องกับรูปต้นแบบให้มากกว่านี้ (รายละเอียดดังปรากฏ ในภาคผนวก ค หน้า 121)

3.4) ปรับปรุงข้อสอบจากข้อเสนอแนะและนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศน์เชียงใหม่ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 52 คน

3.5) ทำการวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบเพื่อหาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้วิธีของจอห์นสัน (Johnson) (พร้อมพรรณ อุดมสิน, 2544 : 144) เพื่อยืนยันคุณภาพของข้อสอบ แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกที่เหมาะสมจำนวน 25 ข้อ เพื่อนำไปใช้จริงกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งข้อสอบมีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.23 – 0.74 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.23 – 0.46 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบโดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) (พร้อมพรรณ อุดมสิน, 2544 : 128) ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74 (ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นดูในภาคผนวก ค หน้า 122-123)

3.6) นำข้อสอบไปปรับปรุงและเตรียมข้อสอบเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย (ตัวอย่างข้อสอบวัดความรู้สึกเชิงปริภูมิในภาคผนวก ข หน้า 114)

4) การสร้างแบบวัดการคิดทางเรขาคณิต เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิต สองมิติและ สามมิติ ดำเนินการดังต่อไปนี้

4.1) ศึกษาเนื้อหา วิเคราะห์ ประเด็น เป้าหมายของเนื้อหาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการคิดทางเรขาคณิต เพื่อกำหนดเป้าหมายในการประเมินระดับการคิดทางเรขาคณิตในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดการคิดทางเรขาคณิต และทำการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อกำหนดข้อสอบให้มีความครอบคลุม

4.2) สร้างแบบวัดการคิดทางเรขาคณิตโดยเป็นข้อสอบแบบเขียนแสดงแนวคิด จำนวน 8 ข้อ พร้อมกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อจะวัดเป็นระดับการคิดทางเรขาคณิต โดยศึกษาการวัดระดับการคิดทางเรขาคณิตจากการวัดระดับการคิดทางเรขาคณิตของแวนฮิลลี และวิเคราะห์ระดับการคิดการคิดทางเรขาคณิตของเนื้อหาในเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ ซึ่งมี 3 ระดับ ได้แก่ ระดับ 0 ระดับ 1 และระดับ 2 แสดงดังตารางที่ 3.8 ตารางที่ 3.8 เกณฑ์การประเมินการวัดระดับการคิดทางเรขาคณิตและพฤติกรรมที่ปรากฏ

ระดับการคิดทางเรขาคณิต	พฤติกรรมที่ปรากฏ
2	อธิบายรายละเอียดปลีกย่อยเกี่ยวกับสมบัติของรูปต่างๆทางเรขาคณิต และสามารถเปรียบเทียบและบอกความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันได้
1	อธิบายลักษณะส่วนย่อยหรือบอกสมบัติของรูปเรขาคณิตสามมิติ แต่ไม่สามารถอธิบายความสัมพันธ์รูปที่เห็นหรือรูปที่ยังมองไม่เห็นได้
0	อธิบายลักษณะรูปเรขาคณิตสามมิติจากรูปร่างภายนอก สามารถบอกชื่อรูปภาพที่มองเห็นแต่ไม่สามารถบอกคุณลักษณะส่วนย่อยได้

4.3) นำแบบวัดการคิดทางเรขาคณิตที่ได้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC: Index of congruence) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบกับเป้าหมายในการประเมินระดับการคิดทางเรขาคณิตในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าความสอดคล้องอยู่ที่ 1.00 และผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำว่า ข้อสอบที่เกี่ยวกับการมองด้านหน้า ด้านข้างและด้านบนของรูปเรขาคณิตสามมิติและรูปเรขาคณิตที่ประกอบขึ้นจากลูกบาศก์ ควรจะระบุทิศการมองด้านหน้า ด้านข้างและด้านบน หรือด้านใดด้านหนึ่งมาให้ให้นักเรียนจำนวน 3 ข้อ (รายละเอียดดังปรากฏในภาคผนวก ค หน้า 124)

4.4) ปรับปรุงแบบวัดการคิดทางเรขาคณิตจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศน์เชียงใหม่ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 52 คน

4.5) ทำการวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบเพื่อหาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้วิธีของวิทเนย์และซาเบอร์ (Whitney and Sabers) (พร้อมพรรณ อุดมสิน, 2544 : 147) เพื่อยืนยันคุณภาพของข้อสอบ แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกที่เหมาะสมจำนวน 8 ข้อ ซึ่งข้อสอบมีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.29 – 0.67 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.49 – 0.67 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบโดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) (พร้อมพรรณ อุดมสิน, 2544 : 128) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 (ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นดูในภาคผนวก ค หน้า 124-125)

4.6) แบบวัดการคิดทางเรขาคณิตไปปรับปรุงและเตรียมข้อสอบเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย (ตัวอย่างแบบวัดการคิดทางเรขาคณิตดูในภาคผนวก ข หน้า 116)

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนนักเรียนและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 9 - 25 กุมภาพันธ์ 2559 โดยการดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

3.3.1 ขั้นตอนการเตรียมการ

1) ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยทำการตรวจสอบเครื่องคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องว่ามีความพร้อมในการใช้งานจำนวนเท่าใด จากนั้นติดตั้ง โปรแกรมจีโอมิเตอร์สเก็ทชแพดในคอมพิวเตอร์เครื่องที่ใช้งานได้

2) ก่อนที่จะทำการสอนในแต่ละคาบการเรียนรู้ ผู้วิจัยทำการอัปโหลดไฟล์บทเรียนในโปรแกรมจีโอมิเตอร์สเก็ทชแพดสำหรับนักเรียนของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ทุกๆเช้าของวันที่มีการเก็บข้อมูล โดยจะอัปโหลดเฉพาะไฟล์ที่ใช้เรียนในคาบนั้นๆ

หมายเหตุ : เนื่องจากนักเรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมจีโอมิเตอร์สเก็ทชแพดอยู่แล้ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่ได้จัดอบรมการใช้งานโปรแกรมจีโอมิเตอร์สเก็ทชแพดให้กับนักเรียน

3.2.2 ขั้นตอนการสอน

1) ผู้วิจัยทำการชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้และเป้าหมายการเรียนรู้ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ และทำการสอนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้เตรียมไว้ โดยแต่ละคาบนักเรียนจะได้ใช้โปรแกรมจีโอเมตริคส์เก็ตชแพคในการสำรวจ ตรวจสอบ สืบเสาะและค้นหา ซึ่งในขณะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนควบคู่ไปกับการพิจารณาความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิของนักเรียน ผ่านการถามตอบในห้องเรียน การทำใบกิจกรรมและใบงาน

2) หลังจากทำการสอนเสร็จในแต่ละคาบ ผู้วิจัยทำการบันทึกหลังการสอนในแต่ละคาบเรียน โดยจะบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและการตอบคำถามของนักเรียน รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

3) เมื่อผู้วิจัยสอนจบในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิและการคิดทางเรขาคณิตของนักเรียน โดยวิเคราะห์จากใบงานในแต่ละหน่วยการเรียนรู้เทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

4) ผู้วิจัยดำเนินการสอนหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 – 5 โดยดำเนินการในรูปแบบเดียวกับการดำเนินการในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

5) เมื่อสอนจบเนื้อหาทั้งหมด ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบวัดความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิและแบบวัดการคิดทางเรขาคณิตที่สร้างขึ้น เพื่อวัดความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิและการคิดทางเรขาคณิตของนักเรียน จากนั้นนำผลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการให้นักเรียนทำแบบวัดความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิและแบบวัดการคิดทางเรขาคณิต และจากการสังเกตพฤติกรรมต่างๆรวมถึงใบกิจกรรมและใบงานของนักเรียนในระหว่างที่สอน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิของนักเรียน

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ ของนักเรียนมาวิเคราะห์เพื่อวัดความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิแต่ละ

ด้านและนำคะแนนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 60 มาคำนวณหาค่าร้อยละ จากนั้นทำการวิเคราะห์ ลักษณะความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิในแต่ละด้านจากใบงาน เพื่อนำผลมาพรรณนาวิเคราะห์ถึงความรู้สึกเชิง ปริภูมิที่ได้โดยการเขียนบรรยาย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การคิดทางเรขาคณิตของนักเรียน

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดการคิดทางเรขาคณิต เรื่อง ความสัมพันธ์ ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ ของนักเรียนมาวิเคราะห์เพื่อวัดระดับการคิดทางเรขาคณิต โดยเทียบตามระดับการคิดทางเรขาคณิต ดังตารางที่ 5.8 และคำนวณหาค่าร้อยละของนักเรียนที่อยู่ใน แต่ละระดับ และนำคะแนนจากการทำใบงานในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของนักเรียน มาวิเคราะห์เพื่อ ศึกษาการคิดทางเรขาคณิตของนักเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ จากนั้นนำผลมาพรรณนาวิเคราะห์โดย การเขียนบรรยาย

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

3.5.1 ค่าร้อยละ (Percentage) แสดงคะแนนและจำนวนนักเรียนที่มีความรู้สึกรู้สึกเชิง ปริภูมิและการคิดทางเรขาคณิต จากการทำแบบวัดความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิและแบบวัดการคิดทาง เรขาคณิต ซึ่งคำนวณได้จากการใช้สูตรดังนี้

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.5.2 สูตรความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC : Index of congruence) ของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) ใช้กับแบบวัดความรู้สึกรู้สึกเชิงปริภูมิและแบบวัดการคิดทางเรขาคณิต (พร้อมพรรณ อุดมสิน, 2544 : 116) มีสูตรคำนวณ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ
จุดประสงค์

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.5.4 ค่าความยาก (Index of difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Index of discrimination) ของแบบวัดความรู้สึกรังเกียจปฏิภูมิ โดยใช้วิธีของจอห์นสัน (Johnson) (พร้อมพรรณ อุดมสิน, 2544 : 144) โดยใช้สูตรดังนี้

1) ค่าความยาก (P)

$$P = \frac{R_h + R_l}{n_h + n_l} \times 100$$

2) ค่าอำนาจจำแนก (r)

$$r = \frac{R_h - R_l}{n_h}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยาก

r แทน ค่าอำนาจจำแนก

R_h, R_l แทน จำนวนผู้ที่ตอบถูกในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
ตามลำดับ

n_h, n_l แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
ตามลำดับ

3.5.5 ค่าความยาก (Index of difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Index of discrimination) ของแบบวัดการคิดทางเรขาคณิต โดยใช้วิธีของวิทเนย์ และซาเบอร์ (Whitney and Sabers) (พร้อมพรรณ อุดมสิน, 2544 : 147) โดยใช้สูตรดังนี้

1) ค่าความยาก (P)

$$\text{Index of Difficulty} = \frac{S_h + S_l - (n_t)(X_{\min})}{n_t(X_{\max} - X_{\min})}$$

2) ค่าอำนาจจำแนก (r)

$$\text{Index of Difficulty} = \frac{S_h - S_l}{n_h(X_{max} - X_{min})}$$

เมื่อ S_h แทน ผลรวมfx ของคะแนนกลุ่มสูง

S_l แทน ผลรวมfx ของคะแนนกลุ่มต่ำ

X_{max} แทน คะแนนสูงสุดที่ได้

X_{min} แทน คะแนนต่ำสุดที่ได้

n_t แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำรวมกัน

n_h แทน จำนวนคนในกลุ่มสูง

3.5.6 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดความรู้สึกลงใจปฏิภูมิและแบบวัดการคิดทางเรขาคณิต โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) (พร้อมพรรณ อุดมสิน, 2544 : 128) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum_{i=1}^k s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ

k แทน จำนวนข้อในแบบทดสอบ

s_i^2 แทน ความแปรปรวนของข้อสอบในแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของข้อสอบทั้งหมด